

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР ТЕСТИРОВАНИЯ

ЭКЗАМЕНАЦИОННЫЕ ТЕСТЫ

по предметам
«КАЗАХСКИЙ ЯЗЫК» и «БИОЛОГИЯ»
для итоговой аттестации

(естественно-математическое направление)

1266 вариант

ФИО _____

Город (область) _____

Район _____

Школа _____ Класс _____

Подпись учащегося _____

2020 год

ВНИМАНИЕ!

1. Данная книжка содержит тесты по предметам **КАЗАХСКИЙ ЯЗЫК** и **БИОЛОГИЯ**.
2. Время тестирования -160 минут (2 ч. 40 мин).
3. Тест по предмету **КАЗАХСКИЙ ЯЗЫК** состоит из трех блоков: «Аудирование», «Лексико-грамматический блок» и «Чтение». По блокам «Аудирование» и «Чтение» Вам предлагается по два текста с пятью тестовыми заданиями с выбором одного правильного ответа из пяти предложенных. «Лексико-грамматический блок» предусматривает 20 тестовых заданий с выбором одного правильного ответа.
4. Тест по предмету по выбору состоит из 40 тестовых заданий: 20 тестовых заданий с выбором одного правильного ответа, 20 тестовых заданий с выбором одного или нескольких правильных ответов.
5. За время тестирования необходимо выполнить тестовые задания по предмету **КАЗАХСКИЙ ЯЗЫК**, затем по предмету **БИОЛОГИЯ**.
6. Все необходимые расчеты можно производить на свободных местах книжки.
7. После завершения тестирования книжка должна быть сдана дежурному.
8. **Во время тестирования запрещается:**
 - *без разрешения выходить из класса;*
 - *пересаживаться с места на место;*
 - *обмениваться экзаменационными материалами, переписывать;*
 - *использовать сведения, раскрывающие содержание тестов и кодов правильных ответов к ним;*
 - *пользоваться информационными материалами, электронными записными книжками, калькуляторами, телефонами и др. средствами коммуникации.*

КАЗАХСКИЙ ЯЗЫК

Аудирование

Инструкция: «Внимательно послушайте текст и выполните задания по тексту».

1. Атом электр стансаларында өндірілетін электр энергиясының *дұрыс емес* көрсеткіші
А) Жапонияда 84 пайыз
В) Францияда 77 пайыз
С) Бельгияда 57 пайыз
D) Украинада 47 пайыз
Е) Литвада 74 пайыз
2. Күн энергиясының адамзат пайдаланатын бөлігі
А) үш мыңнан бір
В) тоғыз мыңнан бір
С) он мыңнан бір
D) алты мыңнан бір
Е) жеті мыңнан бір
3. Отын энергетикалық ресурсына жатпайды
А) көмір
В) газ
С) мұнай
D) ағаш
Е) шикізат
4. Әлемде энергетиканың негізгі көзі болып табылады
А) жанғыш тақтатастар
В) ағаш, тезек
С) мұнай
D) су қоры
Е) газ, көмір
5. Қазіргі таңда дүниежүзінде Атом электр стансалары жұмыс істейтін елдер саны
А) 20
В) 30
С) 40
D) 50
Е) 10

Инструкция: «Внимательно послушайте текст и выполните задания по тексту».

6. Ғаламтордың ең алғаш қолданылған мақсаты
 - A) әскери мақсатта
 - B) білім алу мақсатында
 - C) сауда-саттық мақсатында
 - D) спорттық мақсатта
 - E) тәжірибе алмасу мақсатында
7. Алғашқы сервер орнатылған жер
 - A) Ұлыбританияда
 - B) Лос-Анджелестегі Калифорния университетінде
 - C) «НАСА» ұйымында
 - D) АҚШ-тың әскери зерттеулер агенттігінде
 - E) Норвегияда
8. Желіні жасау тапсырылған университеттер саны
 - A) 4
 - B) 1
 - C) 3
 - D) 5
 - E) 2
9. Мәтінге сай келетін тақырып
 - A) Ғаламтор және біз
 - B) Бұқаралық ақпарат құралдары
 - C) Ғаламтор тарихы
 - D) Пошта байланысы
 - E) Алғашқы әлеуметтік желі
10. «Интернет» сөзі енген тіл
 - A) латын
 - B) ағылшын
 - C) грек
 - D) француз
 - E) итальян

Лексико-грамматический блок

Инструкция: «Вам предлагаются задания с одним правильным ответом из пяти предложенных».

1. «Күш білімде, білім -» мақалының жалғасы
 - A) кітапта
 - B) оқушыда
 - C) далада
 - D) мектепте
 - E) қалада
2. «Мейрам» сөзінің синонимдік қатары
 - A) айна, терезе
 - B) дос, жолдас
 - C) науқас, ауру
 - D) той, мереке
 - E) дауа, шипа
3. Жақтың қатысына қарай дауыстының түрі
 - A) жіңішке
 - B) қысаң
 - C) жуан
 - D) езулік
 - E) еріндік
4. Тек ұяң дауыссыз дыбыстан тұрған сөз
 - A) мәңгілік
 - B) асылым
 - C) бағады
 - D) жаздық
 - E) тазалық
5. Күрделі сөздің түрі берілген қатар
 - A) Көктемгі мереке
 - B) Алтын сағат
 - C) Боранмен айқас
 - D) Ынталы оқушы
 - E) Алматы қаласы
6. Туынды сөз берілген қатар
 - A) көрпеше
 - B) қалам
 - C) алаңқай
 - D) өнерпаз
 - E) балақай

7. Зат есімнің жалғауларының саны
- A) 3
 - B) 6
 - C) 4
 - D) 2
 - E) 7
8. Негізгі зат есім
- A) білекті
 - B) салмақ
 - C) білгіш
 - D) сүзгіш
 - E) білімді
9. Мезгіл пысықтауыштың сұрақтары
- A) қанша? қайтіп? неге?
 - B) қайда? қай кезде? неліктен?
 - C) қашан? қай кезде? қай уақытта?
 - D) қалай? қай жақта? не үшін?
 - E) неліктен? қай кезде? қалайша?
10. Бастауышы да, баяндауышы да сан есімнен болған сөйлем
- A) Көкпардың серті – сол.
 - B) Астық – біздің байлығымыз.
 - C) Бес жердегі бес – жиырма бес.
 - D) Жақсы – ісімен жақсы.
 - E) Ең бағалысы – қызылбалық.
11. *Өнер – таусылмас азық, жұтамас ...*
- Мақалдың жалғасы
- A) парыз
 - B) байлық
 - C) білім
 - D) аштық
 - E) намыс
12. Буын үндестігіне бағынбайтын сөз
- A) Қарындас
 - B) Байлық
 - C) Үлкен
 - D) Дәреже
 - E) Құрмет
13. Сөз түрлендіруші жұрнақтар берілген қатар
- A) -ды, -лі, -лық
 - B) -а, -е, -и
 - C) -тық, -тік, -ді
 - D) -шік, -ша, -шыл
 - E) -паз, -қор, -қой

14. Көптік жалғаулы сөз
- A) кептер
 - B) қаз-қатар
 - C) бесатар
 - D) дәптер
 - E) құстар
15. Жалғаудың 4 түрі де жалғанған сөз
- A) үздіктерімізденсің
 - B) бақыттысыңдар
 - C) табыстарымызды
 - D) кеңесшілердің
 - E) жазушыларымызға
16. Жайылма сөйлем
- A) Бала – болашақ.
 - B) Ол үйге келді.
 - C) Асқар – оқушы.
 - D) Алматы-Астана.
 - E) Мал жайылды.
17. Жаксыз сөйлем
- A) Мен бүгін киноға барамын.
 - B) Сабақтан кешігуге болмайды.
 - C) Қайда барасыз?
 - D) Отан – оттан да ыстық.
 - E) Баяу ескен қоңыр жел.
18. Ауыспалы мағыналы сөзі бар мақал
- A) Сөз тапқанға қолқа жоқ.
 - B) Өнер алды – қызыл тіл.
 - C) Тамшыдан тама-тама дария болар.
 - D) Өтірікші алдымен өзін алдар.
 - E) Жігітке жеті өнер де аз.
19. Етістіктен зат есім тудыратын жұрнақ
- A) -й
 - B) -шық
 - C) -қар
 - D) -лық
 - E) -дық
20. Есімдіктен жасалған толықтауыш
- A) Үйге баруға қолы тимей жүр.
 - B) Бұл сөз оған қатты әсер етті.
 - C) Аспан жүзі түнерген бұлт.
 - D) Жиналыста тәрбие туралы әңгімелестік.
 - E) Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен.

Чтение

Инструкция: «Внимательно прочитайте текст и выполните задания по тексту».

Катонқарағай ұлттық паркі

Қазақстанда мемлекеттік ұлттық табиғи парк көп емес, саусақпен санарлық. Соның ішінде ең үлкені – Катонқарағай ұлттық паркі. Ол 2001 жылғы 17 шілдеде Үкімет қаулысымен құрылған. Ұлттық парктің аумағы Алтай-Саян экоаймағының Қазақстанда жобаланған бөлігінің құрамына енеді.

Ұлттық парктің жалпы ауданы 643477 гектар. Ұлттық паркке табиғат байлықтары, бірегей ландшафт кіреді, онда орманды даладан тайгаға дейін, биік таулы аймақтың альпі шалғындықтары, мұздықтар жинақталған. Парк аумағының 34 пайызын орманды алқап алып жатыр. Қылқан жапырақты ағаштар – шырша, қарағай, балқарағай, самырсын – бұл өлкенің байлығы.

Ұлттық табиғи паркті бірінші күннен бастап Ерен Жұмағұлов басқарады. Ұзақ жылдар ұстаз, сосын орманшылықты басқарған, аңшы, балықшы, табиғаттың тылсымынан сыр тартқан азамат ұлттық парктің ыстық-суығына төзіп келеді.

Ұлттық парк құрылғанша орманның сирек кездесетін балқарағайы мен самырсынын, шыршасын, Сібір шыршасын сақтап қалу өте қиын болды. Бір кездері осынау ғажайып өлкеде құстың 260 түрі болса, қазір азайған. Ұшатын тиінді естігеніңіз бар ма? Ол өзіне қауіп төнген кезде, 40 метрге дейін секіріп ұша алады. Қазір олар да азайып барады. Осында мекендейтін қара дегелек, балық аулайтын скапа, күдір, қар барысына да аялы алақан керек.

Парк аумағының фаунасы мен флорасы өте бай. Осында жоғары сатылы өсімдіктердің бір мыңнан астам түрі бар, оның 30 шақтысы Қызыл кітапқа енген. Қызғылт радиола, марал түбірі, Алтай рауғашы, Алтай қасқыр жидегі, ірі гүлді шолпан кебіс – ел мақтанышы. Ендеше аң мен құсты, орманды қорғағаннан артық абыройлы іс жоқ.

«Baribar» сайтынан

1. Қылқан жапырақты ағашқа жатпайтын ағаш түрі

- A) самырсын
- B) шырша
- C) терек
- D) балқарағай
- E) қарағай

2. Парк аумағының 34 пайызын алып жатқан алқап
 - A) тоғайлы
 - B) ашық дала
 - C) орманды
 - D) шөл мен шөлейт
 - E) таулы
3. Паркте бір мыңнан астам түрі бар өсімдік
 - A) емдік қасиеті бар
 - B) орманда өсетін
 - C) орта сатылы
 - D) жоғары сатылы
 - E) төмен сатылы
4. Ұлттық паркке кіретін аймақтар
 - A) шөл дала
 - B) жазықты алқап
 - C) құмды жер
 - D) бірегей ландшафт
 - E) шөлейт дала
5. Ұлттық табиғи паркті бірінші күннен бастап басқаратын Ерен Жұмағұловқа тән емес мамандық түрі
 - A) ұстаз
 - B) құрылысшы
 - C) орманшы
 - D) балықшы
 - E) аңшы

Инструкция: «Внимательно прочитайте текст и выполните задания по тексту».

Анар жемісі

Анар жемісі және сусыны фосфор, кальций, темір, магний, калий элементтеріне бай. Жүрек-қан тамырлары, жүйке жүйесінің жұмысын жақсартуға көмегі мол. Буындарымызға да пайдасы бар екен. Сондай-ақ, шаш, тырнақ, теріге де әсері шаш етектен.

Анар шырыны – жеміс-жидек шырындарының арасындағы ең пайдалысы. Жаңа сығылған, еш қосылысы жоқ анар шырынының ағзаға әкелер пайдасы мол. Ең біріншіден, анар шырынында түрлі микроэлементтер бар. Кальций, калий, натрий, темір, фосфор, магний сынды пайдалы қосылыстар топтамасы басқа ешбір жеміс не жидектің шырынында болмайды. Әсіресе құрамындағы калий шамасынан анар шырыны алдыңғы орында тұр.

Анар шырынындағы дәрумендер мен микроэлементтер ағзамен жақсы қабылданады. Дәрігерлер бұл шырынды қан аздыққа (анемия) шалдыққандарға дауа ретінде ұсынады. Оның қандағы гемоглобин шамасын көтеру қасиеті өте жақсы. Ісік, гипертония кезінде де пайдалы, сондай-ақ іш айдататын қасиеті бар.

Анар шырыны ас қорытуға көмектеседі, құрамындағы қосылыстар іш қабынуын басып, тәбетті жақсартады, диареяға шалдыққан адамдарға көмектеседі.

Анар шырынының тағы да бір ерекше қасиеті – ол радиация әсеріне шалдыққандарға көмектеседі. Анар шырыны иммунитеттің жағдайын жақсартады, нәтижесінде ағза тұмау сияқты ауруларға шалдықпайды. Жөтел кезінде тіпті анар шырынымен тамақ шаюға кеңес беріледі. Анар шырынына бір қасық бал қосып ішсе де болады. Анардың тәтті түрлерінің шырыны ең пайдалы қасиеттерге ие екен.

6. Анар шырынының ерекше қасиеті

- A) анар шырынында түрлі микроэлементтер бар
- B) анар шырыны радиация әсеріне шалдыққандарға көмектеседі
- C) анар шырыны иммунитеттің жағдайын жақсартады
- D) анар шырынының қандағы гемоглобин шамасын көтеру қасиеті өте жақсы
- E) анар шырынының буындарымызға да пайдасы бар екен

7. Анар шырынының пайдалы қасиеттері көрсетілмеген сөйлем
- А) Анар шырыны жүрек-қан тамырлары, жүйке жүйесінің жұмысын жақсартуға көмегі мол.
 - В) Анар шырыны ас қорытуға көмектеседі.
 - С) Анар шырынына бір қасық бал қосып ішсе де болады.
 - Д) Жөтел кезінде тіпті анар шырынымен тамақ шаюға кеңес беріледі.
 - Е) Дәрігерлер бұл шырынды қан аздық (анемия) шалдыққандарға дауа ретінде ұсынады.
8. Тек анар шырынында ғана болатын пайдалы элементтер қосылыстарының топтамасы
- А) кальций, калий, хлор, темір, фосфор, магний
 - В) кальций, калий, темір, бром, фосфор, магний
 - С) кальций, калий, натрий, темір, фосфор, магний
 - Д) кальций, калий, натрий, темір, фтор, магний
 - Е) кальций, калий, натрий, алюминий, фосфор, магний
9. Анар шырыны құрамындағы ең көп элемент
- А) кальций
 - В) темір
 - С) калий
 - Д) натрий
 - Е) магний
10. Анар жемісінің қандай ішкі ағзаның жұмысын жақсартуға көмегі мол
- А) жүрек-қан тамырлары мен жүйке жүйесі
 - В) өкпе мен асқазан
 - С) тыныс алу және ас қорыту жүйесі
 - Д) бауыр мен бүйрек
 - Е) қан тамырлары мен бұлшық еттер

Тест по предмету КАЗАХСКИЙ ЯЗЫК

завершен.

БИОЛОГИЯ

Инструкция: «Вам предлагаются задания с одним правильным ответом из пяти предложенных».

1. Хвощи и плауны относятся к
 - А) покрытосеменным
 - В) папоротникообразным
 - С) мохообразным
 - Д) голосеменным
 - Е) водорослям
2. Наука, изучающая рыб
 - А) орнитология
 - В) герпетология
 - С) энтомология
 - Д) ихтиология
 - Е) маммалогия
3. Представитель типа Плоские черви
 - А) нематода
 - В) актиния
 - С) планария
 - Д) аскарида
 - Е) гидра
4. К верхним дыхательным путям относится
 - А) трахея
 - В) сердце
 - С) лёгкие
 - Д) бронхи
 - Е) носоглотка
5. Образуют Внутреннюю среду организма
 - А) органы и ткани
 - В) межклеточная жидкость и тромбоциты
 - С) кровь, лимфа, тканевая жидкость
 - Д) цитоплазма и лимфа
 - Е) плазма и лимфоцит
6. Фактор, выходящий за границу выносливости вида
 - А) невыносимый
 - В) благоприятный
 - С) полезный
 - Д) ограничивающий
 - Е) оптимальный

7. Гриб, разрушающий древесину растений
 - A) спорынья
 - B) ржавчина
 - C) головня
 - D) мучнистая роса
 - E) трутовик
8. Вместо эпидермиса у зимующих растений образуется
 - A) кора
 - B) корка
 - C) древесина
 - D) пробка
 - E) сердцевина
9. Животные, имеющие тело, состоящее из головогруды и брюшка
 - A) бабочки, пчёлы, кузнечики
 - B) крестовики, скорпионы, пчёлы
 - C) саранча, лангусты, комары
 - D) лангусты, креветки, омары
 - E) муравьи, клещи, крабы
10. Орган передвижения амёбы
 - A) Жгутики
 - B) Параподии
 - C) Ложноножки
 - D) Реснички
 - E) Конечности
11. Основные признаки костных рыб
 - A) имеются жаберные крышки
 - B) жаберных крышек нет
 - C) 5-7 пар жаберных щелей
 - D) хрящевой скелет
 - E) рот поперечный
12. Классификация мышц по функциям
 - A) поверхностные и внутренние
 - B) поперечнополосатые и продольные
 - C) продольные и косые
 - D) сгибатели и разгибатели
 - E) гладкие и поперечнополосатые
13. При выдохе у человека
 - A) рёбра поднимаются
 - B) диафрагма опускается
 - C) увеличивается объём лёгких
 - D) давление в лёгких уменьшается
 - E) диафрагма поднимается

14. Белок, участвующий в свертывании крови
- А) фибриноген
 - В) альбумин
 - С) гемоглобин
 - Д) глобулин
 - Е) инсулин
15. Учёный, сконструировавший установку, в которой воссозданы условия первичной атмосферы Земли
- А) Г. Рихтер
 - В) Л. Пастер
 - С) Т. Шванн
 - Д) С. Миллер
 - Е) М. Шлейден
16. Функция АТФ
- А) каталитическая
 - В) энергетическая
 - С) транспортная
 - Д) информационная
 - Е) защитная
17. Функция семядолей у двудольных растений
- А) дыхание зародыша
 - В) запас питательных веществ
 - С) защита зародыша
 - Д) развитие зародыша
 - Е) рост зародыша
18. Животные, растущие благодаря линьке
- А) млекопитающие
 - В) моллюски
 - С) земноводные
 - Д) членистоногие
 - Е) рыбы
19. Часть органа слуха, заполненная жидкостью
- А) среднее ухо
 - В) овальное окно
 - С) ушная раковина
 - Д) наружное ухо
 - Е) внутреннее ухо
20. Общие предки растений и животных
- А) бактерии
 - В) водоросли
 - С) лишайники
 - Д) мхи
 - Е) грибы

Инструкция: «Вам предлагаются тестовые задания с одним или с несколькими правильными ответами».

21. Низшие растения
- А) голосеменные
 - В) хвощи
 - С) мхи
 - Д) водоросли
 - Е) покрытосеменные
 - Ф) папоротники
 - Г) плауны
 - Н) хвойные
22. Представители плоских червей
- А) аскарида
 - В) свинной цепень
 - С) нематода
 - Д) гидра
 - Е) дождевой червь
 - Ф) печеночный сосальщик
 - Г) медуза
 - Н) белая планария
23. Простейшие движутся с помощью
- А) плавников
 - В) мантии
 - С) мышц
 - Д) щупалец
 - Е) ресничек
 - Ф) ног
 - Г) ложноножек
 - Н) жгутиков
24. Внутренняя среда организма
- А) вода
 - В) мочевины
 - С) минеральные соли
 - Д) кровь
 - Е) слюна
 - Ф) пот
 - Г) лимфа
 - Н) тканевая жидкость

25. Виды тканей человека и животных
- A) эпителиальная
 - B) выделительная
 - C) механическая
 - D) нервная
 - E) мышечная
 - F) запасаящая
 - G) основная
 - H) образовательная
26. Динамическое и устойчивое сообщество живых организмов
- A) гидросфера
 - B) мезосфера
 - C) геосистема
 - D) тропосфера
 - E) ландшафт
 - F) экосистема
 - G) атмосфера
 - H) литосфера
27. Условия необходимые для процесса фотосинтеза
- A) крахмал
 - B) углекислый газ
 - C) свет
 - D) глюкоза
 - E) вода
 - F) кальций
 - G) азот
 - H) удобрение
28. Функция эндосперма семени растений
- A) защита от переувлажнения
 - B) защита от высыхания
 - C) накопление белков, жиров, углеводов
 - D) запасание питательных веществ
 - E) защита от холода
 - F) защита от перегрева
 - G) накопление минеральных веществ
 - H) запасание воды
29. Представители класса двустворчатые моллюски
- A) кальмар
 - B) катушка
 - C) тереда
 - D) жемчужница
 - E) осьминог
 - F) слизень
 - G) прудовик
 - H) беззубка

30. Особенности, характерные для класса земноводных
- A) теплокровные
 - B) нет шейных позвонков
 - C) двухкамерное сердце
 - D) кожа влажная
 - E) размножение не связано с водой
 - F) трёхкамерное сердце
 - G) кожа сухая
 - H) размножение связано с водой
31. Признак(-и) костных рыб
- A) костный скелет
 - B) хрящевой скелет
 - C) большой передний мозг
 - D) жаберные крышки
 - E) плавательный пузырь
 - F) чешуя мелкая с зубцами
 - G) плакоидная чешуя
 - H) 5-7 пар жаберных щелей
32. Лицевую часть черепа составляют кости
- A) носа
 - B) затылочная
 - C) скуловая
 - D) теменная
 - E) височная
 - F) челюстная
 - G) лучевая
 - H) лобная
33. К высшей нервной деятельности человека относятся
- A) кровообращение
 - B) сердцебиение
 - C) дыхание
 - D) движение
 - E) внимание
 - F) память
 - G) мышление
 - H) пищеварение
34. Гормон поджелудочной железы
- A) тимозин
 - B) глюкагон
 - C) пролактин
 - D) адреналин
 - E) инсулин
 - F) тироксин
 - G) гормон роста
 - H) паратгормон

35. Хромосомные заболевания
- A) цистит
 - B) сахарный диабет
 - C) гигантизм
 - D) пневмония
 - E) туберкулёз
 - F) синдром Дауна
 - G) синдром Клайнфельтера
 - H) синдром Шерешевского-Тернера
36. Близкородственное скрещивание организмов
- A) инбридинг
 - B) изменчивость
 - C) одомашнивание
 - D) наследственность
 - E) приручение
 - F) мутагенез
 - G) аутбридинг
 - H) локус
37. Уникальность хлореллы
- A) содержит 13 витаминов
 - B) имеет большие размеры
 - C) имеет высокую скорость размножения
 - D) имеет жгутик
 - E) содержит йод и железо
 - F) образует ил при разложении
 - G) содержит много белковых веществ
 - H) имеет светочувствительные глазки
38. Непарнокопытные млекопитающие
- A) лошади
 - B) сайгаки
 - C) свиньи
 - D) лоси
 - E) носороги
 - F) бегемоты
 - G) архары
 - H) тапиры
39. Виды памяти
- A) внимательная
 - B) смысловая
 - C) долговременная
 - D) чувствительная
 - E) пассивная
 - F) активная
 - G) наблюдательная
 - H) механическая

40. Виды гибридизации
- A) гистологический
 - B) инбридинг
 - C) мутационный
 - D) комбинативный
 - E) биохимический
 - F) аутбридинг
 - G) стабилизирующий
 - H) массовый

Тест по предмету БИОЛОГИЯ

завершен.